یادداشت

استقبال از چالش‌ها، نه فرار از آنها

سازمان‌های بسیاری به دنبال تغییر رویکرد از مدل رهبری استبدادی به مدل توانمندسازی کارکنان بوده‌اند. این تحول کار ساده‌ای نیست و مستلزم تغییر رفتار و طرز تفکر مدیران و کارمندان است. گسترش دورکاری در دوران شیوع کرونا تنها این مشکل را وخیم‌تر می‌کند. توانمندسازی چیست؟ معمولا از توانمندسازی (**Empowerment**) معنا تعبیر می‌شود. شاید از نظر برخی این باشد که مدیران و رهبران خود را درگیر نکنند و عملا مرگ و زندگی را به دست کارکنان بسپارند. این بیشتر بی‌اعتنایی است. توانمندسازی فرایند فعالی است. این فرآیند مستلزم تربیت یا آموزش اعضای تیم در زمینه خودباوری، وفق‌پذیری، تصمیم‌گیری و استفاده کمتر از وقت مدیرانشان درباره چیزهایی است که واقعا نیازمند توجه مدیرانشان نیستند. البته، بدون آموزش یا راهنمایی درباره نحوه توانمندسازی، مدیران معمولا به‌سادگی دست از راهنمایی برمی‌دارند و کارکنان را در حل مسائل به حال خود رها می‌کنند. مشکل اینجاست که این روش به‌ندرت کارآمد است. اگر کارکنان عمیقا باور نداشته باشند که باید تغییر کنند و شناخت واضحی از تغییرات لازم نداشته باشند، نمی‌توانند این کار را انجام دهند. اگر به کارکنان بگویند که خودشان به جواب برسند، شاید فقط سرعت فرآیند یادگیری و عملکرد را کمتر کنند زیرا کارکنان با این کار لزوما چیزی یاد نمی‌گیرند. رویکرد «بی‌اعتنایی» حقه بازخوردی ایجاد می‌کند که فوق‌العاده سخت شکسته می‌شود. کارکنانی که نمی‌دانند چه کنند، شاید کمک بخواهند. ولی وقتی پاسخ واضح و مستقیمی (مثل گذشته) نگیرند، به رفتار سابق روی می‌آورند. این مسیر ثابت‌شده‌ای است که نشانگر واکنش ناشی از ترس است. این برعکس توانمندسازی است. توانمندسازی کارکنان به معنی پرسش سوالات خوب و پرمغزی است که آنها را مجاب به تفکر درباره مساله می‌کند. بعطور مثال، به‌جای اینکه بگویید: «تیم فروش باید آمارش را بالا ببرد»، از آنها و مدیرشان بپرسید: «چطور می‌توانید میزان فروش را در ۳ تا ۶ ماه آتی ۳ درصد افزایش دهید؟» بسیاری برای توانمندی نیازمند تحول ذهنی هستند: رهبر، مدیر و کارمند. بر اساس مجموعه پیمایش‌های جاری مرکز گالوپ (**Gallup**) از سال ۲۰۰۰، تنها ۳۰ درصد کارکنان بعطور متوسط «علاقه‌مند» به کار خود محسوب می‌شوند. طبق تعریف گالوپ «علاقه‌مندی» به معنی «داخلت زیاد، اشتیاق و تعهد به کار و محل کار است». این رقم با افزایش در سال‌های اخیر به ۳۵ درصد در سال ۲۰۱۹ رسیده است ولی انتظار می‌رود که شیوع کروناوری این آمار تاثیر زیادی داشته باشد (واحتمالا تاثیر مثبتی نخواهد بود).

همچنین با استفاده از آمار پیش از شیوع بیماری، گالوپ دریافت که در همان دوره ۲۰ ساله، ۱۷ درصد کارکنان بعطور میانگین نسبت به کارشان «کاملا بی‌رغبت» هستند. این یعنی آنها تجارب بسیار منفی در محیط کار دارند و اغلب نارضایتی و منفی‌گرایی خود را به دیگران انتقال می‌دهند. اگرچه این رقم نیز روند نزولی داشته است (در سال ۲۰۱۹ به ۱۳ درصد رسید)، هنوز به این معنی است که حداقل یک‌نفر از ۱۰ کارمند شما می‌تواند کشتی را غرق کند. آنها تمایلی به کار ندارند چه برسد به توانمندسازی و مسئولیت تصمیم‌گیری. ۵۲ درصد باقی‌مانده (در سال ۲۰۱۹) «بی‌علاقه» محسوب می‌شوند. طبق تعریف گالوپ این کارکنان از لحاظ روانی دل‌بستگی به کار و شرکتشان ندارند و برای کارشان وقت صرف می‌کنند، ولی انرژی یا علاقه نه. این کارکنان معمولا به محل کار می‌روند و تنها به‌اندازه رفع تکلیف فعالیت می‌کنند. این خیلی شبیه توانمندسازی نیست. این بیشتر شبیه فرار از کار است. در کل، بعطور متوسط در ۲۰ سال اخیر، ۷۰ درصد کارکنان (۵ درصد در ۲۰۱۹) تمایلی به توانمندسازی ندارند (آنها بدرد کار می‌کنند). این چالش انگیزشی عظیمی است.

جذب بی‌رغبت‌ها

تحقیقات نشان داده‌اند که مسائل انگیزشی جزو یکی از این سه دسته هستند:

۱- عملکرد، یا توانایی تسلط بر مسئولیت‌های خود.

۲- تناسب سازمانی، یا اینکه فرد احساس مقبولیت در بین همکاران می‌کند و می‌تواند با تمام وجود مشارکت کند یا خیر.

۳- خودانگاره یا آنچه به ما حس خشنودی و حود ارزشمندی می‌دهد. دوسوم کارکنان بی‌علاقه شاید یا یک یا دو نمونه از این مسائل درگیر باشند. لیسا پردازشگر عملیات را در نظر بگیرید. تا حد زیادی، نقش او عادی است. سفارش کار می‌آید، او کنترل می‌کند که همه چیز به‌درستی تکمیل شود و دستورات مشخصی دارد. اگر کامل باشد، او روال عادی را دنبال می‌کند. در غیر این صورت، آن را پس می‌فرستد و به مشکل اشاره می‌کند. این فرآیند ساده‌ای است که بیشتر آن احتمالا خودکار خواهد بود. ولی چون تا حدی ناخودآگاه است، خطا کم پیش نمی‌آید. لایه‌های فرآیند متعددی افزوده شده‌اند تا از وقوع مجدد اشتباهات گذشته جلوگیری شود، بنابراین لیسا هیچ نیازی به توانمندسازی ندارد (مگر اینکه نقش او تغییر یا گسترش یابد). در عمل، مدیران لیسا به او (و همکاران شبیه او) نشان می‌دهند که او ارزش سرمایه‌گذاری را ندارد (اگرچه احتمالا نیشتان این نیست). شاید حوصله لیسا سر رفته باشد و حس کند که نمی‌تواند از طریق موقعیت و نقش محدودش، نهایت پتانسیل خود را نشان دهد. شاید حس تعلق به سازمان یا مقبولیت را در بین همکارانش نداشته باشد، بنابراین سعی می‌کند که فقط روز را بگذراند و پیش خانواده و دوستان برود. شاید از نظر خودانگاره (**self-concept**) مشکل داشته باشد. اگر کار او چالش‌برانگیز یا مهم نیست، آیا او چالش‌برانگیز یا مهم است؟

بدون پرسش سوال از لیسا و تلاش برای شناسایی مسائل انگیزشی او، مدیران و رهبران احتمالا او را نادیده می‌گیرند و از نقش خودشان در طراحی کار غافل می‌شوند. ما مدیران در تفسیر خودمان از افراد دچار مشکل هستیم؛ آنها تنبل هستند نمی‌فهمند، میل به کار ندارند و به‌ندرت به آنها وقت می‌گذاریم تا واقعا بفهمیم که چه مشکلی دارند و آنها را راهنمایی کنیم. کدام مدیر تا به‌حال تا این حد به آموزش خصوصی افراد وقت اختصاص داده است؟ شناخت موانع انگیزه شاید به رفع آنها کمک کند. برای توانمندسازی حدود دوسوم کارکنان که میل به توانمندی ندارند، باید انگیزه‌ها و حساسیت‌های آنها را بشناسیم و با این رویکرد آنها را به کارکنان علاقه‌مند تبدیل کنیم. این نبرد فوق‌العاده سختی در خندق‌هاست (تا وقتی که تکه‌های گمشده پازل برای آن فرد پیدا شوند) در این صورت، به آن کارمند کمک کردید که برای همیشه وفق‌پذیر شود. به این ترتیب مسئولیت مدیریتی شما هم خیلی آسان‌تر می‌شود.

مترجم: رضیه حسینی

لایحه عوارض و بهای خدمات سال ۹۹ در حال چکش کاری

مهمترین موضوعی که در دستور کار کمیسیون قرار دارد، چکش کاری و بررسی لایحه عوارض و بهای خدمات سال ۹۹ است که با چدیت در مراحل کارشناسی و جمع بندی قرار دارد تا بتوان با تصویب نهایی مصوبه را به اطلاع عموم شهروندان رساند.

به گزارش پیام آشنا، فرج اله ابلیات در نودمین جلسه کمیسیون برنامه و بودجه محور اصلی برگزاری جلسات بودجه در ماه اخیر را بررسی لایحه عوارض و بهای خدمات سال ۹۹ عنوان کرد و گفت: نرخ بهای خدمات سازمان آرامستانها و سازمان پسماند از اهمیت بالایی برخوردار است و شورا در بررسی این مهم اهتمام ویژه ای دارد.

وی همچنین از بررسی تبصره ۱۱ ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها در کمیسیون برنامه و بودجه با هدف تحقق دغدغه های سازندگان خبر داد و افزود: بررسی این لایحه که از شهرداری به شورا ارسال شده است، در دستور کار قرار دارد و با حضور کارشناسان و همچنین معاونین شهرداری آسیب شناسی و تحلیل و تجزیه می شود تا بتوان تصمیمی به نفع شهر و سازندگان گرفت.

این مسئول در ادامه به درخواست شهرداری کرج در خصوص تنظیم قرارداد مترو اشاره داشت و افزود: با توجه به نوسانات ارزی، شهرداری درخواست بروز نمودن قیمت ها را دارد تا بتوان هر چه زودتر روند اجرای این پروژه تسریع پیدا کند که با توجه به اهمیت و حساسیت موضوع، درخواست مذکور به مشاورین شورا ارجاع داده شده است تا با ارائه نظرات کارشناسی بتوان تصمیم صحیح و قابل اجرایی را در خصوص نحوه ادامه پروژه قطار شهری اتخاذ نمود.

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر کرج تاکید داشت: شورا بُعد نظارتی دارد و بر مصوباتی که در شورا به تصویب رسیده و به تائید فرمانداری کرج می رسد، اصرار داشته و شهرداری موظف است در کمترین زمان به اجرای این مصوبات در تمام حوزه های مختلف شهرداری بپردازد.

برای نخستین بار صورت گرفت؛

انتشار سند برنامه عملیاتی متروی تهران

مدیرعامل متروی تهران از انتشار سند برنامه عملیاتی شرکت مترو برای اولین بار در سال های اخیر خبر داد و گفت: این سند بر این اساس استراتژی‌های شرکت مترو در بخش‌های مختلف تدوین شده است.

به گزارش پیام آشنا، علی امام با اعلام خبر انتشار سند برنامه عملیاتی مترو گفت: انتشار این سند در قالب طرح جامع بهبود عملکرد شرکت متروی تهران انجام و بر این اساس استراتژی‌های شرکت مترو در بخش‌های مختلف تدوین شده است.

مدیرعامل شرکت متروی تهران با اشاره به این که در طول ۳ سال گذشته تلاش کردیم زیرساخت‌های لازم برای این موضوع را فراهم کنیم، گفت: برنامه‌ریزی عملیاتی برای شرکت مترو از سال ۹۷ آغاز شد و امروز با همت تمام معاونت‌ها، مجریان و بخش‌های مختلف ستادی در قالب کارگاه‌ها و جلسات مختلف اجرای آن به پایان رسیده است. سال گذشته و همچنین طی ماه‌های اخیر نیز مبنای مذاکرات شرکت مترو با شورای اسلامی شهر تهران، نهادهای بالادستی در شهرداری تهران و همچنین مجلس شورای اسلامی جهت تحقق برنامه‌ها و منابع مالی شرکت مترو این سند بوده است.

در طول ۲ سال گذشته رصد و پایش پروژه‌ها و مجموعه‌های ستادی به شرایط قابل قبولی رسیده است، عنوان کرد: بر این اساس تمام بخش‌ها امکان کنترل و پیگیری امور جاری را داشته‌اند.

وی با اشاره به هدف شرکت مترو از انتشار این سند اظهار کرد: در سال ۹۶ مشکلات بسیاری در خصوص رصد پروژه‌ها، انجام تحلیل‌ها و اتخاذ تصمیم‌گیری‌ها داشتیم و حوزه برنامه‌ریزی یکی از مهم‌ترین چالش‌های شرکت در سال ۹۶ محسوب می‌شد در به تعداد پروژه‌های در حال اجرا و نیز حجم ریالی کار، انجام اقدامات بر اساس سند برنامه عملیاتی ضروری است.

مدیرعامل شرکت مترو تهران با اشاره به این که در طول ۳ سال گذشته زیرساخت‌های لازم برای این موضوع را فراهم کنیم، گفت: برنامه‌ریزی عملیاتی برای شرکت مترو از سال ۹۷ آغاز شد و امروز با همت تمام معاونت‌ها، مجریان و بخش‌های مختلف ستادی در قالب کارگاه‌ها و جلسات مختلف اجرای آن به پایان رسیده است. سال گذشته و همچنین طی ماه‌های اخیر نیز مبنای مذاکرات شرکت مترو با شورای اسلامی شهر تهران، نهادهای بالادستی در شهرداری تهران و همچنین مجلس شورای اسلامی جهت تحقق برنامه‌ها و منابع مالی شرکت مترو این سند بوده است.

حقیقت زیرساخت و امکانات رصد و پایش مجموعه‌ها و بخش‌های مختلف در سطح کلان، وجود نداشت.

مدیرعامل متروی تهران با اشاره به این که در طول ۳ سال گذشته تلاش کردیم زیرساخت‌های لازم برای این موضوع را فراهم کنیم، گفت: برنامه‌ریزی عملیاتی برای شرکت مترو از سال ۹۷ آغاز شد و امروز با همت تمام معاونت‌ها، مجریان و بخش‌های مختلف ستادی در قالب کارگاه‌ها و جلسات مختلف اجرای آن به پایان رسیده است. سال گذشته و همچنین طی ماه‌های اخیر نیز مبنای مذاکرات شرکت مترو با شورای اسلامی شهر تهران، نهادهای بالادستی در شهرداری تهران و همچنین مجلس شورای اسلامی جهت تحقق برنامه‌ها و منابع مالی شرکت مترو این سند بوده است.

سه دلیل ارجاع مالیات بر خانه خالی

مصوبه مجلس درخصوص اصلاح ماده قانونی مربوط به دریافت مالیات از خانه‌های خالی که حدود دو هفته قبل از سوی نمایندگان به تصویب رسید، پس از بررسی شورای نگهبان به مجلس بازگردانده شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، حدود دو هفته پس از تصویب طرح مالیاتی نمایندگان مجلس درخصوص اصلاح ماده ۵۴ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، شورای نگهبان به دلیل وجود چند ابهام در متن این مصوبه از ارجاع آن به مجلس برای رفع این ابهامات به منظور بررسی مجدد مصوبه نمایندگان برای دریافت مالیات از خانه‌های خالی از سکنه خبر داد. عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای‌نگهبان روز پنج‌شنبه ۲۳ مرداد ماه، در حساب توییتری خود متنی را منتشر کرد که با اشاره به وجود چند ابهام در طرح مصوب نمایندگان مجلس از ارجاع این مصوبه به مجلس به منظور رفع ابهامات خبر داد.

سایت رسمی اطلاع‌رسانی شورای نگهبان تیز روز پنج‌شنبه با انتشار متنی که سخنگوی شورای نگهبان در حساب توییتری خود منتشر کرده بود، بعطور برای بازگشت این مصوبه به مجلس را اعلام کرد. حدود دو هفته قبل بعد از چند هفته بحث و بررسی در کمیسیون اقتصادی مجلس، طرحی در صحن مجلس مصوب شد که به موجب آن ماده ۵۴ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم که در جریان اصلاح این قانون در سال ۹۴ مصوب شده بود، اصلاح شد. این طرح به منظور مقابله مالیاتی با مالکان واحدهای مسکونی خالی از سکنه و محتکران مسکن در مجلس به تفع تقاضای مصرفی بازار مسکن تهیه و تصویب شد.

هر چند این طرح مالیاتی یک حاشیه اولیه تیز داشت و پس از آنکه چندی پیش از سوی کمیسیون اقتصادی مجلس برای بررسی به هیات رئیسه مجلس تقدیم شد، یکبار دیگر از سوی کمیسیون اقتصادی به منظور اعمال برخی اصلاحات پس گرفته شد. اما سرانجام دو هفته قبل این طرح نمایندگان در صحن مجلس مورد بررسی قرار گرفت. مصوب شد و برای تائید نهایی به منظور قرار گرفتن در پروسه اجرا به شورای نگهبان ارسال شد.

با این حال، پنج‌شنبه گذشته، سخنگوی شورای نگهبان در حساب توییتری خود اعلام کرد: «ضمن تقدیر از انگیزه و زحمات نمایندگان محترم در تصویب مصوبات مربوط به معیشت مردم، طرح دو فوریتی اصلاح ماده (۵۴ مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم مورد بررسی قرار گرفت که به دلیل وجود چند ابهام و برای تضمین بهتر حقوق مردم مقرر شد پس از رفع ابهامات توسط مجلس، نظر نهایی اعلام شود.» معنای این متن منتشر شده از سوی سخنگوی شورای نگهبان که در سایت رسمی اطلاع‌رسانی این شورا تیز منتشر شده آن است که از نظر شورای نگهبان این مصوبه دارای چند ابهام است که به منظور احقاق حقوق مردم در ارتباط با اجرای این قانون لازم است ابتدا این ابهامات برطرف شده و سپس این مصوبه بعطور مجدد در شورای نگهبان مورد بررسی قرار بگیرد.

با این حال، پیگیری‌هایی که روز گذشته از سوی «هتیای اقتصاد» درباره محتویات نامه شورای نگهبان به مجلس درخصوص ابهامات موجود در این طرح مصوب و جزئیات آن صورت گرفت نشان می‌دهد هنوز نمایندگان کمیسیون اقتصادی اطلاع دقیقی از جزئیات ابهاماتی که شورای نگهبان در ارتباط با این مصوبه مطرح کرده است، ندارند و این موضوع در روزهای پیش‌رو مورد بررسی قرار خواهد گرفت. دو تن از نمایندگان کمیسیون اقتصادی مجلس روز گذشته به «هتیای اقتصاد» اعلام کردند هنوز نامه شورای نگهبان در این زمینه به رؤیت نمایندگان این کمیسیون نرسیده است.

با این حال و براساس بررسی‌های قبلی بعنظر می‌رسد شورای نگهبان دست‌کم بنا بر وجود سه ابهام عمده طرح مصوب نماینده‌ها برای دریافت مالیات از خانه‌های خالی را به مجلس عودت داده است. هر چند ممکن است ابهامات بیش از این موارد یا ناظر بر موارد دیگری باشد. یک گمانه‌زنی درخصوص این ابهامات مربوط به یکی از موارد مندرج در طرح مصوب نمایندگان مجلس درباره دریافت مالیات از خانه‌های خالی است. در این مصوبه آمده است علاوه بر آنکه واحدهای مسکونی اصلی و فرعی افراد(واحد مسکونی فرعی به معنای واحد مسکونی دوم افراد در سایر شهرها غیر از محل سکونت آنها) از پرداخت مالیات خانه‌های خالی معاف هستند باید آیین‌نامه‌ای تنظیم شود که به موجب آن برخی از افراد و صاحبان مشاغل بنا بر وجود برخی ملاحظات بتوانند یک خانه‌دیگر هم داشته باشند که آن خانه هم از مالیات معاف باشد. این یک بند مبهم مالیاتی در طرح مصوب نماینده‌ها محسوب می‌شود که مشخص نشده چه اشخاص و چه مشاغلی و به چه علتی باید از پرداخت مالیات بر خانه‌های خالی معاف شوند؟

دومین ابهام که به نظر می‌رسد می‌تواند یکی از دلایل بازگشت طرح مصوب نماینده‌ها درخصوص دریافت مالیات از خانه‌های خالی باشد آن است که در این طرح مصوب به صراحت اعلام شده است که دارایی‌های ملکی سرپرست خانوار باید بطور دقیق و کامل در سامانه ملکی که به این منظور راه‌اندازی می‌شود ثبت شود اما اشاره‌ای به دارایی‌های ملکی سایر اعضای خانواده به خصوص همسر نشده است و مشخص نیست آیا دارایی‌های ملکی همسر و فرزندان نیز مشمول مالیات خانه‌های خالی می‌شود یا خیر؟

ابهام بعدی آن است که از آنجا که بنا بر اعلام دولت و مطابق با قانون مصوب سال ۹۴ درخصوص دریافت مالیات از خانه‌های خالی، دریافت این مالیات قرار است به زودی از مالکان این واحدها آغاز شود آیا سازمان امور مالیاتی به‌عنوان مجری این قانون در شرایطی که زمزمه اصلاح قانون در این زمینه و ایجاد سازوکار جدید برای دریافت مالیات از خانه‌های خالی از سکنه وجود دارد حاضر به اجرای قانون و تغییر آن در کوتاه‌مدت خواهد شد؟ چرا که هر لحظه ممکن است مکانیزم اجرایی قانونی که به تازگی اجرای آن استارت خورده است تغییر کند.

این در حالی است که پیش از این کارشناسان مالیاتی بر ضرورت تعریف یک پکیج مالیاتی برای بخش مسکن تاکید کرده بودند و دریافت مالیات از خانه‌های خالی در غیاب مالیات‌های مکمل را چندان اثربخش توصیف نمی‌کنند. علی نیکزادتاب رئیس دوم مجلس نیز به تازگی اعلام کرده است که نمایندگان بنا دارند طرح‌هایی به منظور دریافت مالیات بر معاملات مکرر مسکن و همچنین دریافت مالیات از مالکان زمین‌های بایر تصویب کنند تا از این طریق اولا به مالکان واحدهای مسکونی در یک بازه زمانی مشخص تنها اجازه معامله تعداد محدود و مشخصی از واحدهای مسکونی داده شود و در وهله دوم افرادی که به قصد سوداگری و سفته‌بازی اقدام به خرید زمین و مسکن می‌کنند ملزم به پرداخت مالیات شوند.

استاندار تهران:

فکر نمی کردم تهران این حجم از عقب ماندگی در توسعه را داشته باشد

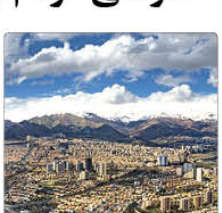

استاندار تهران با اشاره به رشد سالانه بین ۲۲۰ تا ۲۵۰ هزار نفر به جمعیت استان تهران و عدم تامین زیرساخت‌ها متناسب با این جمعیت از مطالبه گری مدیران جهت رفع مشکلات، گفت: فکر نمی کردم تهران این حجم از عقب ماندگی در توسعه را داشته باشد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، انوشیروان محسنی بندپی در نشست مشترک با رئیس و اعضای مجمع نمایندگان استان تهران در مجلس با اشاره به مشکلات استان تهران گفت: سابقه چند دوره حضور در مجلس شورای اسلامی و کمیسیون بهداشت و درمان را دارم، اما هیچ‌گاه تصور نمی‌کردم استان تهران این حجم از نارسایی ها و کمبودها را به ویژه در بخش بهداشت و درمان و همچنین در ابعاد مختلف توسعه داشته باشد.

وی افزود: سالانه بین ۲۲۰ تا ۲۵۰ هزار نفر به جمعیت استان تهران افزوده می‌شود، اما متناسب با این حجم از جمعیت، زیرساخت ایجاد نمی شود که این امر مشکلات زیادی را بر استان بار می کند. استان تهران در همه ابعاد توسعه‌ای اعم از حمل و نقل عمومی و ریلی، محیط زیست، فضاهای آموزشی، سرانه های ورزشی و رفاهی با نارسایی‌های اساسی مواجه است و البته روند مطالبه‌گری در مدیران استان تهران آغاز شده است.

وی ادامه داد: ۲۳ درصد از جمعیت حاشیه نشین ساکن در بافت های ناکارآمد شهری کشور در استان تهران سکونت دارند. ۸۷ هزار میلیارد تومان معادل ۵۳ درصد درآمدهای مالیاتی کشور از استان تهران تامین می شود، اما متاسفانه بودجه عمرانی متناسب با جمعیت و ظرفیت های استان تخصیص نمی یابد.

گردشگری

منوی اقامتی برای گردشگران کم‌درآمد

کشورهای پیشرو گردشگری تا پیش از شروع ویروس کرونا به منظور جذب گردشگر و توسعه گردشگری داخلی خود برای گردشگران کم‌درآمد امکان سفر را فراهم کردند که بر این اساس بیشتر کشورهای پیشرو با ایجاد هتل‌ها و اقامتگاه‌ها و رستوران‌های استاندارد و ارزان و همچنین ایجاد خوابگاه‌های گردشگری، امکانات و شرایط سفر برای تمامی طبقات و گروه‌ها با توجه به لسطاعت آنها را فراهم کرده و گردشگران کم‌درآمد با توجه به هزینه‌های خود از تمامی ظرفیت‌های صحیح سفر بهره‌مند می‌شوند. اما در ایران با توجه به اینکه حجم عظیمی از مسافران داخلی را طبقات متوسط رو به پایین در برمی‌گیرد و بر اساس درآمد خود مقصد و شکل سفر را تعیین می‌کنند به منظور کاهش هزینه‌های سفر خود با توجه به گرانی هتل‌ها (مراکز اقامتی رسمی) و رستوران‌ها مجبور به حمل حجم زیادی از وسایل شخصی و چادرخوابی هستند. با توجه به گرایش غالب صنعت هتل‌سازی ایران به سمت لوکس بودن و گرانی بیش از حد این هتل‌ها، بازار مراکز اقامتی رسمی با کیفیت و استاندارد با قیمت ارزان مناسب طبقات رو به پایین، کمتر دیده می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از دنیای اقتصاد، در بازار گردشگری جهان، گردشگری داخلی رکن اصلی و پایدار محسوب می‌شود به‌طوری که در کشورهای پیشرو همچون فرانسه، اسپانیا، آمریکا، ترکیه و چین این موضوع در اولویت قرار دارد و از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و تمرکز اصلی دولت‌ها و بخش خصوصی در حوزه گردشگری بر جذب گردشگران داخلی و ایجاد زیرساخت‌های متناسب با نیاز گردشگران بوده و به این ترتیب آن توانسته به جذب گردشگران خارجی دست یابند. از مهم‌ترین اقداماتی که آنها در جذب گردشگران داخلی انجام داده‌اند، علاوه بر مدیریت تعطیلات و برخورداری از تعطیلات رسمی، تعطیلات دو یا سه روزه آخر هفته و تعطیلات متوالی در مناطق مختلف کشور، از حجم انبوهی از هتل‌ها و مراکز اقامتی ارزان‌قیمت مناسب با بودجه تمامی اقشار و طبقات اجتماعی برخوردارند که ضمن ارزان بودن به ارائه خدمات استاندارد و با کیفیت می‌پردازند.

در کشورهای پیشرو در بازار گردشگری، با توجه به درآمد افراد امکان اقامت در مراکز اقامتی مختلف فراهم است. در فرانسه حداقل حقوق ماهانه دریافتی افراد حدود ۱۵۰۰ یورو است که با توجه به درآمد افراد حداقل اجرامهای هتل‌ها و مراکز اقامتی از ۲۲ یورو در هر شب آغاز می‌شود. این هتل‌های ارزان‌قیمت از حداقل امکانات استاندارد مورد نیاز مسافر همچون اینترنت رایگان، پارکینگ، صبحانه رستوران، نظافت روزانه و پذیرش ۲۴ ساعته و تسلط به چند زبان خارجه برخوردار است و ارائه خدماتی همچون غذای با کیفیت و استاندارد مناسب همراه است. همچنین در اسپانیا با حداقل حقوق دریافتی ۱۱۰۰ یورو، ضمن داشتن حداقل امکانات با استاندارد لازم، حداقل قیمت هتل‌های ارزان حدود ۱۴ یورو است و در آمریکا با حداقل حقوق دریافتی ۲۵۰۰ دلار، حداقل اجرامهای اتاق‌ها ۱۷ دلار است. اکثر هتل‌ها و مراکز اقامتی آمریکا از استخر برخوردار بوده و امکانات مناسب محدود به هتل‌های لوکس پنج‌ستاره نیست. در چین و ترکیه نیز که حداقل حقوق دریافتی آنها ۵۰۰ و ۵۵۰ دلار است این قیمت به ۵ دلار می‌رسد و حتی در ارزان‌ترین هتل‌ها و مراکز اقامتی در چین امکاناتی چون اینترنت رایگان، تهویه هوا، رستوران، صبحانه رایگان، پارکینگ، خشکشویی، سرویس به اتاق‌ها، نظافت روزانه و پذیرش ۲۴ ساعته وجود دارد و رستوران‌های هتل‌ها و رستوران‌های مستقل با تعرفه ارزان و با کیفیت مناسب به ارائه خدمات به گردشگران با درآمد پایین می‌پردازند و امکان گردشگری برای همه اقشار جامعه را نیز فراهم کرده است. در چین و ترکیه حتی «خوابگاه‌های گردشگری» نیز دایر است و برای «گردشگران کم‌درآمد» امکان اقامت در این خوابگاه‌ها با برخورداری از امکانات مناسب و استانداردهای لازم وجود دارد.

اجاره‌بهای لوکس‌ترین هتل‌ها در فرانسه و آمریکا هزار دلار است که البته در این کشورها قیمت هتل‌های پنج ستاره لوکس با توجه به میزان سرمایه‌گذاری و امکانات و سال ساخت متفاوت است و از ۱۲۰ دلار تا حتی ۲ هزار دلار متغیر است. قدرت انتخاب هتل لوکس پنج ستاره بر اساس رنج قیمتی فراوان است. در اسپانیا بالاترین اجرامهای اتاق در هتل لوکس حدود ۸۰۰ دلار است که با توجه به شهر، امکانات و سال ساخت آن از ۳۰۰ دلار آغاز می‌شود؛ در چین بالاترین نرخ هتل‌های لوکس پنج ستاره ۷۰۰ دلار و در ترکیه ۹۰۰ دلار است و کمترین نرخ هتل‌های لوکس در این دو کشور ۱۰۰ و ۲۰۰ دلار است. با توجه به حداقل میزان حقوق دریافتی در این کشورها می‌توان گفت هزینه یک شب اقامت در این هتل‌ها معادل یکسوم حقوق دریافتی است. اما در ایران حداقل حقوق دریافتی حدود ۲ میلیون ۷۰۰ هزار تومان معادل ۱۲۲ دلار است و هزینه ارزان‌ترین هتل و مرکز اقامتی در ایران حدود ۱۰۰ هزار تومان (۹ دلار) و در هتل‌های لوکس از ۷۰۰ هزار تا ۲ میلیون تومان متغیر است و به این ترتیب هزینه یک شب اقامت در هتل‌های پنج ستاره ایران معادل نصف حداقل حقوق دریافتی است.

در این شرایط عملا برنامه سفر داخلی مناسب استطاعت گردشگران داخلی وجود ندارد. با توجه به تحریم‌ها و تبلیغات منفی علیه ایران مبنا و اساس رونق و توسعه گردشگری باید بر محور گردشگری داخلی قرار گیرد. گردشگری داخلی ایران به دلیل نداشتن نظریه‌ها و ایده‌های مناسب گردشگری و عدم زیرساخت‌های لازم در شرایط ضعیفی قرار دارد. علاوه بر عدم مدیریت بر تعطیلات به‌ویژه نبود تعطیلات آخرهفته که منجر به کاهش گردشگری در طول سال و ازدیاد بیش از حد جمعیت گردشگر در تعطیلات موردی می‌شود؛ گرانی هتل‌ها و مراکز اقامتی و عدم ارائه خدمات مناسب با استاندارد و کیفیت لازم نیز از مشکلات عمده در بخش زیرساختی و جذب گردشگران داخلی است.

صنعت هتل‌سازی ایران با گرایش به سمت لوکس بودن و ساخت هتل‌های پنج ستاره و ایجاد استانداردهای بین‌المللی هتل خود را معطوف به جذب گردشگران خارجی کرده و از جذب گردشگران داخلی غافل مانده‌اند. این امر موجب شده است که این هتل‌ها از بخش عظیمی از ظرفیت‌های خود به ویژه در فصل‌های کم‌رونق گردشگری استفاده نکنند و خالی بمانند و مهم‌ترین دلیل این ظرفیت خالی گرانی بیش از حد اجاره‌بهای هتل‌ها است که طبقات متوسط و پایین که حجم انبوه گردشگران داخلی را دربر می‌گیرند امکان بهره‌برداری از این هتل‌ها را ندارند یا مجبور به استفاده از مراکز اقامتی غیراستاندارد می‌شوند که نه تنها از حداقل امکانات محرومند و از کیفیت بسیار پایینی برخوردارند بلکه با توجه به امکانات آن گران محسوب می‌شود. گروه دیگری از گردشگران داخلی به چادرخوابی در پارک‌ها و پیاده‌روهای خیابان‌ها روی می‌آورند. همچنین آژانس‌های خصوصی به ناچار تورهای خود را با محاسبه نرخ گران‌قیمت هتل‌ها ارائه می‌دهند. هتل‌ها برنامه‌ای برای استفاده مناسب از این ظرفیت‌های خالی ندانسته و برای جذب گردشگران داخلی اقدامی نکرده و از قیمت گران اتاق‌های خود نمی‌کاهند و البته طی دو سال اخیر در ایام کم‌رونق گردشگری به‌ویژه در فصل‌های پاییز و زمستان با ارائه خدمات و تخفیف اتاق‌ها ۱۰ درصد در جهت جذب گردشگر کوشیده‌اند. هتل‌ها در شرایط اقتصادی حاضر کالایی گران در ایران محسوب می‌شود که در دسترس طیف گسترده‌ای از مردم قرار ندارد. در تعطیلات مناسبتی به ویژه در ایام نوروز که بیشترین سفر داخلی انجام می‌شود به جهت ازدیاد گردشگران داخلی قیمت هتل‌ها با افزایش دو برابری و عدم تخفیف همراه است و در فصل‌های کم‌رونق گردشگری سطح فعالیت هتل‌ها به ۳۰ درصد می‌رسد که بسیاری از هتل‌ها را متضرر می‌کند.